

Arartekoaren ebazpena, 2009ko abuztuaren 10ekoa. Horren bidez, Arabako Foru Aldundiko Gizarte Politika eta Gizarte Zerbitzuetako Sailari gomendatzen zaio bizikidetasuna egiaztatzeko zuzenbidean baliozkoak diren beste frogabide batzuk onartzea eta, legezko izapideen ondoren, mendeko adineko senide bat bere etxebizitzan zaintzen duen pertsona honi laguntza ekonomikoa ematea.

Aurrekariak

1. Pertsona batek Arartekoarengana jo du Arabako Foru Aldundiak ez diolako eman mendeko adineko senitartekoak etxean zaintzen dituzten pertsonentzako laguntza ekonomikoa. 2006ko abenduan, kexagileak mendeko adineko senitartekoak etxean zaintzen dituzten pertsonentzako laguntza ekonomikoa jasotzeko eskubidea onar ziezaiotela eskatu zuen. Eskaera ukatu zioten ez zuelako aurkeztu 2005 urte osoan ama kexagilearen etxebizitzan bizi zela jasotzen zuen erroldatze ziurtagiria. Izan ere, 2005eko urtarrilaren 25etik aurrera erroldan izena eman zuela jasotzen duen agiria baino ez zuen aurkeztu. Argudiatu du ezin izan zuela erroldan izena lehenago eman amak nortasun agiri nazionala galdu zuelako.
2. Ukapenaren aurrean gora jotzeko errekurtsua jarri zuen eta 2005 urtean zehar amarekin izan zuen bizikidetasunari buruzko agiria aurkeztu zuen. Agiri hauek aurkeztu zituen, besteak beste: aitaren heriotza ziurtagiria (2004an hil zen), familia liburua (seme bakarra dela jasotzen du), amak alzheimer gaixotasuna duela egiaztatzen duen 2005eko agiria (bertan jasotzen da semearekin bizi dela), 2005eko azaroko ebazpena (horren bidez % 91ko ezgaitasun maila aitortzen zaio) eta 2007ko iraileko ebazpena (horren bidez mendeko egoera aitortzen zaio), banaketa arreta plana (lehentasun ordenan lehenenik bizilekua ezartzen du eta, bigarrenik, senitartekoak zaintzeagatik prestazio ekonomikoa). Era berean, beste agiri batzuk ere erantsi zituen (fakturak, lekukotasunak...), ama, gaixotasunaren ondorioz bakarrik bizitzeko ezinduta, 2004ko abenduan bizilekuz aldatu zela frogatzeko.
3. Arabako Foru Aldundiak gora jotzeko errekurtsua gaitzetsi zuen, bere ustez, ez zelako ziurtatu ama semearekin bizi zenik, honek ez baitzuen aurkeztu 2005ean ama berekin bizi izan zela egiaztatzen zuen erroldatze ziurtagiria. Gainera errolda bizilekuaren erabateko froga da. Azkenik, honakoa aipatzen du: *"Si bien es cierto que el requisito de residencia puede ser acreditado por cualquier*

medio de prueba válido en derecho, lo cierto es que el requisito de inscripción padronal únicamente se puede acreditar por medio de certificación expedida por el Secretario del Ayuntamiento respectivo, ya que o se ha producido el empadronamiento o no se ha producido, no pudiendo ser este hecho motivo de interpretación o acreditación por otros medios".

4. Kexari behar bezalako izapidetzea emate aldera, Arartekoak gertakari horiei buruzko informazioa eskatu zuen. Informazio eskaeran aurretiazko izaera zuten zenbait gogoeta aurreratu zituen. Gogoeta horiek erroldatzearen legezko araudiari buruz eta frogatzeko bitartekoen mugari buruzkoak dira eta behin eta berriz errepikatzea ekiditeko, ondoren azaltzen ditugu. Foru Aldundiak informazio eskaerari erantzunez, oinarrian honakoa adierazi zuen: *"Así, pese a que la Convocatoria Pública exige entre sus requisitos la convivencia de la persona cuidadora y persona dependiente en el mismo domicilio, a continuación introduce a este respecto un segundo requisito que es el empadronamiento conjunto"*. Alde horretatik, Foru Aldundiak erroldan izena emateko baldintza egiaztatzeari buruzko gora jotzeko errekurtsuaren ebazpena aipatzen du -aurretik idatzi duguna- eta honakoa adieraziz bukatzen du: *"la Convocatoria Pública donde se señalan ambos requisitos no fue impugnada por lo que entendemos que debe aplicarse la misma en su totalidad"*.

Hori guztia ikusita, kexan adierazitakoa eta jasotako gogoetetan eta informazioan esandakoa aztertu ondoren, egokia iruditu zaigu zuri honako gogoeta hauek helaraztea:

Gogoetak

1. Kexa-espedienteak aipatzen dituen laguntza ekonomikoak arautzen dituen araudia Gizarte Ongizaterako Foru Erakundeko Administrazio Kontseiluak onartu zuen 2006ko urriaren 17ko bilkuran. "Etxean mendeko adineko senitartekoei arreta egiten dieten pertsonentzako 2006rako laguntza ekonomikoen deialdi publikoa" (ALHAO, 2006ko azaroaren 13koa). Deialdi honek otsailaren 14ko 4/2005 Foru Arauan du jatorria.

Araututako laguntzak eskatu ahal izateko baldintza gisa deialdi honek 3. Oinarrian ezarritako baldintzak jarri dut, horien artean 1 c) atala, *"Eskaera aurkeztu eta behintzat aurreko hiru urteetan Arabako Lurralde Historikoaren udalerriren batean erroldatua egotea"* eta 1 d) atala, *"Adineko pertsona horrekin bizi izana, behintzat, 2005. urtean."*

Adineko pertsonari dagozkion baldintzei buruz 2 c) atala: *"Eskaera aurkeztu eta behintzat aurreko hiru urteetan Arabako Lurralde Historikoaren udalerriren batean erroldatua egotea."* Azkenik, 5. atalak honako ezartzen du: *"1. ataleko c) eta d) letretan ezarritako baldintzak, bai eta 2. ataleko c) letran ezarritakoa ere, errolda-ziurtagiriaren bidez egiaztatuko dira."*

Horrez gain, 4. Oinarriak bizikidetzako ziurtagiriari buruz honakoa ezartzen du: *"Familia-bizikidetzat hori 2005ean eta, hala bada, 2006an etxe berean bizi izan diren pertsonen errolda-ziurtagiriaren bidez egiaztatuko da."*

Deialdiaren Oinarriek, hortaz, ezartzen dute erroldan mendeko pertsonak eta zaintzaileak etxebizitza berean bizi direla inskribatu behar dutela bizikidetzako frogararen gisa.

Foru Aldundiak eman duen erantzunean adierazi du ez dela aurkeztu 2005ean bizikidetzat frogatzen duen errolda egiaztatzea eta, hortaz, ez dira laguntza deialdietako baldintzak betetzen. Erroldatze ziurtagiria aurkezteko betebeharrak, Foru Aldundiak erantzun duenaren arabera, araudiaren baldintza bihurtzen da frogararen bat denean.

Horrenbestez, aztertu behar dena da araudiaren baldintza baten aurrean ala frogararen baten aurrean ote gauden, eta frogararen muga ordenamendu juridikoaren arabera ote den.

Errolda ziurtagiria udalerririk bateko bizilekua egiaztatzen duen agiri publikoa da, TAOLren 16. artikulua zera dio: *"udal errolda administrazio erregistro bat da eta hori jasota udalerririk herritarrenak. Bertako datuek frogatzen dute udalerririk bizi direla eta bertan dutela ohiko bizilekua. Datu horiekin egiten diren egiaztatpenak agiri publiko eta fede-emaileak izango dira ondorio administratiboko guztietarako"*. Hortaz, ez da laguntzen deialdiak ezarritako baldintza bat, frogararen bat baizik. Laguntzen deialdiak erregulatzen duen araudiak frogararen eta laguntza eskatzen duen pertsonak bete behar dituen baldintzak ezartzen ditu. Araudi honek frogararen mugatzen ditu, baldintza bat betetzeko bide bakarra erroldatik ziurtagiria dela ezartzen baitu, baina horrek ez du esan nahi "baldintza berria" denik. Erroldatik izena emateko ziurtagiria agiri bat da, baina ez baldintza bat. Hortaz, Deialdiaren 3. eta 4. Oinarrietako 5. atalak ezartzen duena ez dator bat ordenamendu juridikoarekin.

Bizikidetasuna frogatzeko ziurtagiria erroldatik ziurtagiria aurkeztera mugatzea ez dator bat ordenamendu juridikoarekin, frogatzeko eskubideak baliatzea mugatzen baitu. Laguntza eskatzen duen pertsonak laguntzen deialdiak ezarritako baldintzak bete behar ditu eta, horretarako, bere eskubidea oinarritzen duten frogararen aurkez ditzake.

Herri Administrazioen Araubide Juridikoari eta Administrazio Prozedura Erkideari buruzko azaroaren 26ko 30/1992 Legeak (HAAJAPEL) frogabideak arautzen ditu 80.1. artikuluan eta hala ezarrita dago: "*Zuzenbidean onargarri den edozein frogabidez egiazta daitezke prozedura ebazteko garrantzizko diren egitateak*". Lege ezarpenari jarraituz, erabakia hartzeko garrantzitsuak diren gertakariak ziurtatzea ezin da frogabide bakarraren mende egon, hots, 2005 urtean bizi izana ezin da frogabide bakarraren mende egon. Herritarrak zuzenbidean onargarria den edozein frogabide aurkez dezake: agiri publikoak edo pribatuak, aldean edo lekukoaren itaunketa, presuntzioak, hau da, Kode Zibilean eta Prozedura Zibilaren Legean jasotako frogabideak.

Horren harira, Eusko Jaurlaritzako Lan eta Gizarte Gaietako Sailak, lanbidea eta familia bateratzeko neurriak arautzen diren uztailaren 17ko 118/2007 Dekretuan, 10.5 d) artikuluan, halako ezarpena egin du eskaerarekin batera aurkeztu beharreko agiriei buruz:

"Eskatzailearen errolda ziurtagiri eguneratuak, bizilekuan bizi diren lagun guztien zerrenda eta eskatzailea udalerrian erroldatu zen eguna barne. Laguntza eskaera aurkezten den eguna baino hilabete lehenago emandako errolda ziurtagiriak ez dira onartuko.

Errolda ziurtagiriak eskatzailea udalerrian bizi dela frogatzen ez badu, laguntzaren organo kudeatzaileak eskatzaileari eskaera egingo dio udalerrian bizi dela egiaztatzen duten agiriak aurkez ditzan.

Hau da, beste laguntza horien araudian ezarri da erroldan izena ematea ez dela benetako bizilekuarekin bat etorri behar, eta horretarako frogatzea epea ezarri da.

Laguntzen deialdiak egintzak egiaztatzeko bestelako frogatze aukerak bazter uzten ditu. Horrek pertsonen defentsa aukerak mugatzen ditu eta legezketasun printzipioa urratu, zehazki lehen aipatutako HAAJAPELeko 80.1. artikulula, han ezartzen baita frogabideen askatasuna.

Herri administrazioek frogatzeko bideak ordenatu ditzakete, baina ezin dituzte agiri bakarrean mugatu. Bereziki, aintzat hartzen badugu, lege balioa ez duen xedapen batek ezin dituela frogabideak mugatu.

Legezketasun printzipioa aplikatuta, foru aldundiak Espainiako Konstituzioaren 9. artikuluan ezarritako ezarpenak bete behar ditu: "*Konstituzioak bermatzen ditu legezketasun-printzipioa, arauen arteko hierarkia, arauen publikitatea, xedapen zehatzaileen atzeraegin eza –xedapenok banakako eskubideei begira onuragarri izan ez edo eskubideok murrizten dituztenean-, segurtasun juridikoa, erantzukizuna eta botere publikoen nahierakeriaren debekua*". HAAJAPELeko

51. artikulua honela dio: *“Administrazioaren xedapenek ezin dute ez konstituzioa ez inolako legerik hautsi, ezta arautu ere...”* eta Kode Zibileko 1. artikulua hala dio: *“Ez dute baliorik izango goragoko lerruneko xedapenen bat urratzen duten xedapenek”*.

Administrazioko xedapenek ezin dituzte legeak urratu. Arlo honetan bada lege erreserba printzipio bat. Horrek esan nahi du foru aldundiak, alor honen arautzaile denez gero, administrazio prozedurako bermeak aintzat hartu behar dituela. Jurisprudentiaren arabera, frogabideak lege mailako arau baten bidez baino ezin daitezke mugatu. Hala ageri da Auzitegi Goreneko 1988ko urriaren 25eko epaian (RJ 1988, 8222): *“La limitación que cita la Orden de 21 de noviembre de 1979 respecto a que los habitantes del núcleo estén debidamente censados, en que se apoyan las resoluciones impugnadas, es contraria a lo dispuesto en el Real Decreto 909/78, por atentar al principio de jerarquía normativa establecido en el artículo 23 de la Ley de Régimen Jurídico de la Administración del Estado y el 9.3 de la Constitución Española, al imponer un requisito-el censal- que no es exigido en el Real Decreto, de superior rango normativo a aquella orden, sentencia del TS de 11 de junio de 1984, 21 de marzo de 1985, etc.- ya que la limitación de los medios de prueba sólo puede hacerse por Ley, pues de otra forma se vulneraría el art. 88 de la Ley de Procedimiento Administrativo”*.

Ondorioz, ez agindu batek, ezta dekretu batek *“puede recortar el repertorio de los medios de prueba utilizables y que tan ampliamente establece nuestra Ley de Procedimiento Administrativo”*, Auzitegi Gorenaren 1989ko otsailaren 10eko epaia (RJ 1989, 1708). Era berean, Auzitegi Goreneko 1989ko martxoaren 21eko (RJ 1989, 2247) eta 1992ko apirilaren 7ko (RJ 1992, 3432) epaiak.

Foru Aldundiak araudia erregulatu eta aplikatzen duenean, herritarrak zuzenbideak onartzen dituen frogabideak aurkezteko duen eskubidea bermatu behar du.

2. Errolda ziurtagiriak frogabide gisa duen eraginkortasunari dagokionez, TAOLren 16. artikulua, zera dio: *“udal errolda administrazio erregistro bat da eta hor daude jasota udaleko herritarrak. Bertako datuek frogatzen dute udalerrian bizi direla eta bertan dutela ohiko bizilekua. Datu horiekin egiten diren egiaztapenak agiri publiko eta fede-emaileak izango dira ondorio administratibo guztietarako”*. Manu hori irakurrita ateratzen dugun ondorioa da erroldan izena ematearen inguruko ziurtagiria baliozko frogabidea dela erroldatutakoa udalerrian bizi dela eta ohiko bizilekua bertan duela egiaztatzeko, baina hori irakurrita ezin esan daiteke frogabide hori bakarra denik.

Auzitegi Gorenak, 1984ko ekainaren 11ko eta 1985eko azaroaren 11ko epaietan, erroldako inskripzioa beste frogabide batzuekin egiaztatzea garrantzitsua dela aipatzen du: *“El padrón municipal es instrumento público fehaciente para todos los efectos administrativos y la inscripción prueba plenamente la condición de que se trate. No obstante, cabe la prueba en contrario que desvirtúe la presunción que el padrón proclama, puesto que el efecto probatorio privilegiado, que cabe atribuirles respecto del dato de la residencia, que es el propio de los documentos públicos –arts. 53.3 de la LBRL y 89 del RPDT– únicamente se produce con plenitud si se presenta aislado, pero no como acontece en el caso que se enjuicia, si su eficacia es contrastada con otros medios de prueba susceptibles de provocar el convencimiento de la falta de concordancia del contenido del padrón con la realidad”.*

Jurisprudentziak agiri hau interpretatzeko izan duen modua dela eta, *iuris tantum* presuntzioa ezarri da eta kontrako frogapena onartzen da. Auzitegi Gorenaren 2004ko uztailaren 13ko epaiak hala dio: *“Y de otra parte, porque la valoración y declaración que la sentencia recurrida hace, sobre que las bases del concurso exigían el acreditar la residencia en el Municipio y no el empadronamiento, como mantienen y defienden las partes recurrentes, es también en todo conforme con las bases del concurso señaladas por el órgano que lo convocó. El Consejo de Administración, pues esa convocatoria, como incluso todas las partes aceptan, como es obligado, solo se refería a acreditar la residencia por más de dos años y siendo ello así, no cabe apreciar que concurra ninguna de las infracciones que se denuncian, relativas todas a que se debía entender, de acuerdo con las normas que citan, que la residencia se debía acreditar por el oportuno certificado de empadronamiento. Pues, por un lado, el concurso se ha de resolver de acuerdo con lo que sus bases expresan, que vinculan tanto a la Administración convocante como a los participantes, y en las bases la referencia era estrictamente la residencia en el Municipio, y por tanto si el Ayuntamiento hubiera querido que solo participaran los empadronados tenía que así haberlo declarado, por otro porque si bien es cierto que el Padrón es un documento oficial que acredita la residencia, no hay que olvidar, que la presunción que establece, es una presunción iuris tantum que admite prueba en contrario, como ha declarado y valorado esa Sala en las sentencia que la sentencia recurrida refiere de 28 de abril de 1998 y de 13 de octubre de 1998, en la de 2 de enero de 1979 y en particular en la de 20 de febrero de 2002 en la que se declara entre otros, que el Padrón es una prueba a destruir por hechos en contrario, cuando se demuestre que tales hechos se han producido efectivamente y son ciertos y veraces”.*

Ondorioz, bizikidetasuna errolda agiri bidez egiaztatzea bide bakartzat hartzeko foru aldundiaren erabakiak frogabideen mugapena dakar. Horrek ez du babesik

zuzenbidean, bizikidetasuna eta bizilekuaren toki berean direla egiaztatzeko zuzenbidean baliozko den edozein bide erabil daitekeelako.

3. Kexagileak egiaztatu du eskaera aurkeztu eta aurreko hiru urteetan Arabako Lurralde Historikoko udalerrri batean erroldatuta egoteari buruzko baldintzak bete dituela eta *"Adineko pertsona horrekin bizi izana, behintzat, 2005. urtean"* baldintza egiaztatzeari buruzko hainbat frogabide aurkeztu du.

Ama familiakoen arreta jasotzen duen mendeko adineko pertsona da eta, horregatik, familia honek betetzen ditu laguntzen deialdian ezarritako aurreikuspenak eta arrazoiak. Laguntzen deialdiko arrazoiak azaltzean honakoak aipatzen dira:

"Orain dela gutxi Arabako Foru Aldundiak egindako Gizartebeharren Planak Gizarte Gaietarako Sailak lurralde historikoan adinekoei arreta emateko sare naturalari buruz egin dituen ikerketak izan ditu oinarri, beste zenbait ikerketaren artean, eta ondokoa azpimarratzen du: pertsona hauetariko gehienei euren inguru soziofamiliarrean ematen diete arreta eta gehienek egoera horretantxe jarraitu nahiko lukete ahal den denbora guztian.

Adinekoak inguru horretan egotea sustatzeko, Arabako Biltzar nagusiek otsailaren 14ko 4/2005 Foru Araua onartu zuten. Arau horrek mendeko adineko senideei etxean bertan arreta egiten dieten pertsonentzako laguntza ekonomikoko neurriak arautzen ditu, baita adinekoei, irisgarritasuna eta segurtasuna kontuan hartuta, inguru egokia emateko etxebizitza egokitzeko laguntzak ere. Halaber, ekainaren 13ko 17/2005 Foru Araua ere onartu zen. Arau honek etxean laguntza behar duten adineko senideei arreta egiten dieten pertsonentzako 2005erako laguntza ekonomikoen deialdia eta kreditu gehigarria sortzea onartu zuen.

Bi foru arau horiek direla-eta eskatutako laguntzak izapidetu eta ebatzi ondoren, Gizarte Ongizaterako Foru Erakundeak komenigarritzat jotzen du 2006an ere senide zaintzaileentzako laguntza horiek mantentzea, bereziki, kontuan hartzen bada etorkizuneko Mendekotasunen Nazioko Sistemak (legezko arautzea parlamentuan ari da izapidetzen), segur aski, izaera bereko prestazio ekonomikoak hartuko dituela barne."

Abenduaren 14ko autonomia pertsonala sustatzeari eta mendetasun egoeran dauden pertsonak zaintzeari buruzko 39/2006 Legeak berekin ekartzen du, besteak beste, mendeko egoera duten pertsonak famili ingurunean zaintzeko prestazio ekonomikoa arautzea, 70/2007 Foru Dekretua, urriaren 23ko

Diputatuen Kontseiluarena. Araudi honek honakoa ezartzen du profesionala ez den zaintzaileak bete behar dituen baldintzen artean:

“Prestazioaren onuradun den pertsonaren etxebizitza berean erroldatuta egotea, prestazioa eskatu baino urtebete lehenago, gutxienez.

Salbuespen gisa, eta beti gizarte zerbitzuek aldeko txostena egin ondoren, 3. graduko (2 eta 1 mailak) mendekotasun egoeran dagoen pertsona senide loturarik ez duen baina bere etxean erroldatuta dagoen pertsonaren batek zaintzen badu edo, senide izan arren, etxebizitza berean erroldatuta ez dagoen (baina bai udalerrri berean) pertsona batek zaintzen badu, Arabako Foru Aldundiak onartu egin ahal izango du mendekoak etxean bertan zainduak izateko prestazio ekonomikoa, baldin eta banakako arreta programak egoerok egokitzen jotzen baditu.”.

Hau da, gaur egungo araudiak prestazioa emateko baldintzak malgutu ditu eta, albuespen gisa, zainketen eraginkortasuna kontuan hartzen dituzten beste egoera batzuk sartu ditu.

Genioen moduan, laguntzen deialdiaren helburua da osasun arrazoiengatik etengabeko zainketa behar duen pertsona zaintzen duen senitartekoari laguntzea. Kexagileak laguntzen eskaera eta frogabideak aurkeztu zituen bere eskubidea defendatzeko.

2005eko azaroan amaren elbarritasuna % 91 zela baloratu zuten. 2007ko irailean amaren mendeko egoera berretsi zen, izan ere, 39/2006 Legearen arabera, mendetasun handia zuela baloratu zen, 3. gradua, 2. maila. Orain arte ez du inoiz egoitza publiko batean lekurik eduki eta itxaron zerrendan dago. Hori horrela den bitartean, semak zaindu du. Bizikidetasuna egiaztatzeko 2005ean 11 hilez eta 6 egunez erroldan izena emana zuela aurkeztu du eta, horrez gain, Osakidetzako medikuaren txostena eta lekukoaren aitopenen aurkeztu ditu.

Foru Aldundiak ez dio beste frogabideri baliorik eman eta ez du inolako jardunik bideratu eskatzaileak adierazitakoaren egia argitzeko. Foru Aldundiak proposatutako bitartekoak egoki diren erabakitzeko eskumena dauka, eta erabaki hori arrazoitu behar du (HAAJAPELeko 80.3 art.: *“Prozeduraren instrukzio-egileak bakar-bakarrik bota ditzake atzera interesdunek proposatutako frogak, argi eta garbi desegokiak edo alferrekoak badira, eta, betiere, arrazoitutako ebazpen bidez”*). Halaber, ofizioz jardun behar du *“Prozedura izapidetzen duen organoak bere kabuz egingo ditu ebazpena emateko behar diren datuak zehaztu, ezagutu eta egiaztatzeko instrukzio egintzak. Interesdunek proposa ditzakete, nolana ere, beren esku-hartzea*

dakarten jardunak edota legez edo erregelamenduz ezarritako izapideak dakartzatenak" egiteko (HAAJAPELeko 78.1 art.).

HAAJAPELeko 80.2. artikuluan honakoa ezarri da: *"Prozeduraren instrukzio-egileak frogaldia egitea erabaki dezake, administrazioak egiazkotzat jotzen ez baditu interesdunek alegatutako egitateak edo hala eskatzen badu prozeduraren izaerak. Frogaldia, gehienez, hogeita hamar egunekoa izango da eta, gutxienez, hamarrekoa, egoki iritzitako froga guztiak egin ahal izan daitezten"*. Foru Aldundiak, bere ahalmenak baliatzerakoan, pertsonak prestazioa jasotzeko baldintzak betetzen direla egiaztatu behar du. Horrek nahikoa epai elementu edukitzea dakar, bizikidetasunaren errealitatea egiaztatu ahal izateko, eta ezin dira udal errolda izena ematearekin mugatu. Aintzat hartu beharra dago pertsonak egoki irizten dituzten agiri eta justifikazioak aurkez ditzaketela eta administrazioek, prozeduraren instrukzioaren edozein unetan, agiri ekarpenean iker ditzaketela. Edo bestela, bestelako epai elementuak iker ditzakete, ebazpenerako garrantzitsuak direla uste badute.

Foru Aldundiak ez zuen frogapen eperik irekitzea hitzartu, nahiz eta gertakari korapilatsurik egon badagoen (HAAJAPEL 80.2 art.). Entzunaldia prozedurako bermea da, eta administrazio ona edukitzeko eskubidea deritzon horren zati da. Izapidea funtsezkoa da, pertsonen eskubideak oinarri hartzen dituen bitartekoak aurkezteko aukera ematen baitu.

Prozedura oker hori zuzendu dela uste da, izan ere, kexagileak bere eskubidearen oinarri den agiri bat aurkezteko aukera izan du gora jotzeko errekurtsua dela eta. Hala ere, arreta berezia jarri behar zio prozedura administratiboaren instrukzio faseko entzunaldiaren garrantziari, hori arbuizatzeak defentsa gabezia eragin baitezake.

4. Bizikidetasunaren egiaztapena ezin da egon 2005ean bizileku berean bizi diren pertsona guztien erroldatze ziurtagiria aurkeztera mugatuta, agiri publikoko izaera eduki arren, HAAJAPELko 46.4. artikulua. Erakunde honek bestealdi batzuetan esan duen moduan, bizikidetasunaren egiaztapena ezin da frogabide bakarrera mugatu. Kasu horretan, frogabideak, alegia, erroldan izena emateak, *"arauaren xedea zehaztuko du"* administrazioak interes orokorraren defentsan jardun behar duenean (Espainiako Konstituzioko 103. artikulua). Egiaztatze jarduerak administrazioari bere erabakia oinarritzen duen gertakaria bete dela egiaztatze aukera ematen dio. Muga hori bizikidetasuna egiaztatze, alegia, gertakaria, oztopo bat da. Izan ere, erroldatze ziurtagiria lortzea ezinezkoa da, udal erroldaren helbide aldaketa 2005eko urtarrilean 25ean bakarrik egin ahal baitzuen.

Erroldan izena ematea frogapen printzipioa barne hartzen duen agiri publikoa da. Ordea, gerta daiteke pertsonaren helbidearekin bat ez etortzea. Beraz, kontrako froga ere eman daiteke. Hori horrela, bizikidetasuna egon gabe erroldatze ziurtagiria aurkeztuko balitz, pertsona horrek ez luke prestazioa jasotzeko eskubidea izango. Izan ere, adinekoarekin benetan bizitzen dela egiaztatu behar da, gutxienez 2005. urtean “zuzenbidean onargarria den edozein frogabidez”, HAAJAPELko 80. artikulua.

Foru aldundiak benetan beteko diren ekintzak burutu behar ditu. Bestela, ez baitira laguntzen ematea arautzen duen araudian ezarritako baldintzak betetzen. Horrek zuzenbidean baliodunak diren frogabideak onartzea dakar –kexagileak horiek ditu oinarri bere eskubidearentzat-, baita, ebazpen arrazoituaren bidez, ageri-agerian bidegabeak edo beharrezkoak ez diren frogak ukatzea ere.

Hori guztia dela eta, erakunde hau sortzen eta arautzen duen otsailaren 27ko 3/1985 Legearen 11 b) artikuluan ezarritakoarekin bat etorriz, honako gomendio hau egiten da:

14/2009 GOMENDIOA, abuztuaren 10ekoa, Arabako Foru Aldundiko Gizarte Politika eta Gizarte Zerbitzuetako Sailari egina

Bizikidetasuna egiaztatzeko zuzenbidean baliozkoak diren beste frogabide batzuk onartzea eta, legezko izapideen ondoren, mendeko adineko senide bat bere etxebizitzan zaintzen duen pertsona honi laguntza ekonomikoa ematea.

